

Bản tin điện tử

Tháng 12/2011

NỘI DUNG

Ø Dự án XDNL về BĐKH

- Hội thảo góp ý đánh giá cuối kỳ dự án
- Hội thảo tổng kết và đánh giá nhu cầu giai đoạn 2 của dự án

Ø Tin mới

- Năm 2011 - một trong mười năm nóng nhất
- Lộ trình mới chống BĐKH
- Thế giới năm 2100 sẽ như thế nào?
- Philippines: Hơn 2.000 người chết, mất tích vì lũ lụt
- Thái Lan mất 43 tỷ đô la vì lũ lụt
- Phê duyệt Chiến lược quốc gia về BĐKH

Ø Câu chuyện thực tiễn

- Lá chắn xanh ở Vàm Rầy

Ø Cơ hội đào tạo

- Thạc sĩ Khoa học quản lý môi trường
- Chương trình học bổng BĐKH George Melendez Wright năm 2012
- Khóa đào tạo về cơ cấu Liên hợp Quốc
- Khóa đào tạo về ngoại giao trong BĐKH
- Hội nghị đa phương và ngoại giao
- Ngoại giao xanh

LỜI NÓI ĐẦU

Bản tin điện tử của Dự án Xây dựng năng lực về Biến đổi khí hậu cho các Tổ chức Xã hội Dân sự (Dự án XDNL về BĐKH) được phát hành nhằm mục đích cung cấp/ chia sẻ các tin tức thời sự/ cập nhật về biến đổi khí hậu (BĐKH) với các tổ chức thành viên Nhóm làm việc về Biến đổi khí hậu (CCWG) và mạng lưới Các tổ chức Phi chính phủ Việt Nam và Biến đổi khí hậu (VNGO&CC), cũng như các nhà hoạch định chính sách, các cán bộ quản lý, đào tạo, nghiên cứu, làm việc liên quan tới BĐKH, và những người quan tâm khác.

Phần nội dung, Bản tin bao gồm các mục chính: i) Các hoạt động của Dự án XDNL về BĐKH; ii) Các tin tức cập nhật trong nước và quốc tế liên quan tới BĐKH; iii) Các câu chuyện, mô hình điển hình về giảm nhẹ và thích ứng với BĐKH; iv) Các hoạt động, sự kiện trong thời gian tới và v) Các cơ hội nghề nghiệp, học tập và tài trợ trong lĩnh vực BĐKH và, vi) Các kiến thức cơ bản về BĐKH, thích ứng và giảm nhẹ BĐKH.

Bản tin điện tử này được đăng tải trên trang web của VNGO&CC: www.vngo-cc.vn và trang web CCWG: www.ngocentre.org.vn/ccwg.

Do các nguồn thông tin về BĐKH rất phong phú, đa dạng, chúng tôi hy vọng Bản tin sẽ đáp ứng phần nào nhu cầu thông tin của các tổ chức và các nhà chuyên môn công tác trong lĩnh vực BĐKH. Rất mong nhận được ý kiến đóng góp và cộng tác của bạn đọc gần xa để Bản tin ngày càng phục vụ tốt hơn.

Các ý kiến, thông tin xin gửi về địa chỉ email: chi@srd.org.vn và/hoặc ngocptb@srd.org.vn

Bản tin được phát hành vào ngày 30 hàng tháng. Nếu Quý vị muốn nhận hoặc từ chối nhận bản tin này, xin liên hệ với địa chỉ email: chi@srd.org.vn.

Ban Biên Tập

GS. TSKH. Trương Quang Học

Bà Amy Thom

Nhóm cán bộ dự án SRD

Xin trân trọng cảm ơn!

Ban Biên Tập

CẬP NHẬT THÔNG TIN VỀ DỰ ÁN XDNL VỀ BDKH

Hội thảo góp ý đánh giá cuối kỳ dự án

Ngày 5/12/2011, dự án “*Xây dựng Năng lực về BDKH cho các Tổ chức xã hội dân sự*” do Đại sứ

quán Phần Lan tài trợ đã tổ chức hội thảo lấy ý kiến phản biện cho báo cáo đánh giá cuối kỳ của dự án. Tham gia đóng góp ý kiến cho báo cáo cuối kỳ là ban điều hành dự án, nhóm giảng viên nguồn đến từ ba miền Bắc, Trung, Nam, các chuyên gia tham gia giảng dạy và biên soạn giáo trình cho dự án và một số đối tượng hưởng lợi đã tham gia các khóa tập huấn trước đó do dự án tổ chức. Báo cáo đánh giá cuối kỳ của dự án được thực hiện bởi các chuyên gia độc lập đến từ Liên hiệp

các hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam (VUSTA) và Viện Nghiên cứu Đông Nam Á. Tại hội thảo, các chuyên gia đã trình bày bản dự thảo đánh giá cuối kỳ tới các bên liên quan sau khi áp dụng các phương pháp phân tích dữ liệu định tính, định lượng, phát bảng hỏi và tiến hành phỏng vấn sâu. Theo kết quả đánh giá sơ bộ ban đầu, các chuyên gia đều đưa ra những nhận định tích cực và đánh giá cao những nỗ lực và những kết quả mà dự án đạt được sau hai năm rưỡi triển khai. Các đại biểu tham gia hội thảo đã có những chia sẻ đồng tình với những kết quả này. Giáo sư Trương Quang Học, chuyên gia chủ biên một số tài liệu của dự án cho biết: “Tôi đã tham gia làm tư vấn cho rất nhiều các dự án về BDKH. Tuy nhiên, có lẽ đây là một trong những dự án tốt nhất mà tôi từng cộng tác, đặc biệt đây lại là một dự án mạng lưới. Mặc dù nhóm cán bộ chỉ có ba người nhưng đảm nhận một khối lượng công việc rất lớn và đạt được những kết quả xuất sắc”.

Ngoài ra các đại biểu khác đã chia sẻ những câu chuyện thực tiễn về việc áp dụng những kiến thức thu nhận được sau khi tham gia các hoạt động của dự án trong công tác hỗ trợ cộng đồng. Những chia sẻ này giúp các chuyên gia đánh giá có cái nhìn khách quan và toàn diện hơn trước khi thống nhất bản thảo đánh giá cuối cùng của dự án./.

Hội thảo tổng kết và đánh giá nhu cầu giai đoạn 2 của dự án

Trong hai ngày 16-17/12/2011, tại Hà Nội, *hội thảo tổng kết và đánh giá nhu cầu giai đoạn 2* của dự án “*Xây dựng Năng lực về BDKH cho các Tổ chức xã hội dân sự*” do Đại sứ quán Phần Lan tài trợ đã được tổ chức, đánh dấu một chặng đường thành công trong giai đoạn triển khai đầu tiên của dự án từ tháng 4/2009 đến tháng 12/2011. Tham gia hội thảo là hơn 80 đại biểu đến từ các bộ ngành như Bộ Tài nguyên Môi trường, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn; lãnh đạo Liên hiệp các hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Kiên Giang, Đồng Tháp; đại diện các nhà tài trợ như Đại sứ quán Phần Lan, Đại sứ quán Hoa Kỳ, Cơ quan Phát triển Quốc tế Úc (AusAid), thành viên trong Ban điều hành dự án, nhóm giảng viên nguồn, các đối tượng hưởng lợi đến từ các tổ chức xã hội dân sự và hội nghề nghiệp. Hội thảo nhằm mục đích chia sẻ những kết quả đã đạt được của dự án thông qua bản thảo đánh giá cuối kỳ của nhóm chuyên gia đánh giá.

Phát biểu khai mạc hội thảo, bà Lê Thị Phương Thảo, đại diện nhà tài trợ Đại sứ quán Phần Lan cho biết: “Chúng tôi đánh giá cao những nỗ lực của Trung tâm Phát triển Nông thôn Bền vững trong việc sát sao triển khai các hoạt động dự án một cách có hiệu quả. Đây là dự án được tài trợ lớn nhất trong số các dự án thuộc Quỹ hỗ trợ địa phương và cũng là một trong những dự án thành công điển hình”.

Các đại biểu nhận ấn phẩm của dự án - Ảnh: SRD

Trong phiên đánh giá nhu cầu thiết kế giai đoạn tiếp theo của dự án, các đại biểu đã chia nhóm làm việc và đưa ra nhiều khuyến nghị liên quan đến công tác vận động chính sách và áp dụng các mô hình thích ứng và giảm nhẹ BDKH ở cấp cộng đồng. Những khuyến nghị đã được các chuyên gia đưa vào báo cáo đánh giá nhu cầu để phục vụ cho hoạt động xây dựng chiến lược cụ thể cho pha tiếp theo của dự án và trình các nhà tài trợ.

Năm 2011 - một trong mười năm nóng nhất

Tổ chức Khí tượng thế giới (WMO) thông báo năm nay là một trong mười năm nóng kỷ lục kể từ năm 1850. Thông tin trên đưa ra bên lề Hội nghị các bên Công ước khung của Liên hiệp quốc lần thứ 17 (COP 17) về BĐKH diễn ra ở Durban, Nam Phi.

Chi tiết

<http://vnexpress.net/gl/khoa-hoc/2011/11/nam-2011-mot-trong-muoi-nam-nong-nhat/>

Lộ trình mới chống BĐKH

Sau gần 14 ngày đàm phán, đại diện 194 nước tham dự hội nghị của Liên Hiệp Quốc về BĐKH tại Durban, Nam Phi đã thông qua một lộ trình mới cho cuộc chiến chống BĐKH trong một thập kỷ tới vào ngày 11-12.

Chi tiết

<http://nld.com.vn/2011/12/11/11/12/11798p0c1006/lo-trinh-moi-chong-bien-doi-khi-hau.htm>

Thế giới năm 2100 sẽ như thế nào?

Theo dự báo Khí hậu 2100 vừa được Anh công bố trên DailyMail, tuy loài người sẽ có những vụ mùa bội thu, nhưng thiếu nước và lũ lụt sẽ xảy ra đồng thời, nhiệt độ tăng lên là những kịch bản “có thể thấy trước”.

Chi tiết

<http://www.vietnamnet.vn/vn/khoa-hoc/51512/the-gioi-nam-2100-se-nhu-the-nao-.html>

Philippines: Hơn 2.000 người chết, mất tích vì lũ lụt

Chính phủ Philippines ngày 23/12 cho biết vẫn còn hơn 1.000 người mất tích sau trận lũ lụt do bão Washi gây ra tại nước này trong khi số người thiệt mạng được xác nhận là hơn 1.000 người.

Chi tiết

<http://www.vietnamplus.vn/Home/Philippines-Hon-2000-nguoi-chet-mat-tich-vi-lu-lut/201112/118723.vnplus>

Thái Lan mất 43 tỷ đô la vì lũ lụt

Thiệt hại do trận lũ lụt lớn nhất trong 50 năm qua, theo đánh giá sơ bộ có thể lên tới 1,36 nghìn tỷ bath, tương đương 43,3 tỷ đôla Mỹ, giám đốc Ngân hàng quốc tế tại nước này, Annette Dixon cho hay.

Chi tiết

<http://doc-bao.timbds.com/bm/Thai-Lan-mat-43-ty-do-la-vi-lu-lut/45/7446134.epi>

Phê duyệt Chiến lược quốc gia về BĐKH

Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 2139/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược quốc gia về BĐKH nêu rõ, BĐKH là thách thức nghiêm trọng nhất đối với toàn nhân loại, ảnh hưởng sâu sắc và làm thay đổi toàn diện đời sống xã hội toàn cầu. Là một trong những nước chịu ảnh hưởng nặng nề nhất, Việt Nam coi ứng phó với BĐKH là vấn đề có ý nghĩa sống còn.

Chi tiết

<http://www.vietnamplus.vn/Home/Phe-duyet-Chien-luoc-quoc-gia-ve-bien-doi-khi-hau/201112/116413.vnplus>

Lá chắn xanh ở Vàm Rây

CCWG

Một tín hiệu vui trong cuộc chiến chống BĐKH tại Việt Nam.

Anh Nguyễn Tấn Phong tại khu vực rừng ngập mặn đã được phục hồi, tái sinh sau ba năm áp dụng mô hình thử nghiệm dựng hàng rào làm từ cây tràm, màn tre giúp ngăn sóng và giữ bùn ở Vàm Rây - Ảnh: Khổng Loan

Mô hình thí điểm trồng rừng ngập mặn nhằm phục hồi bờ biển bị xói mòn tại ấp Vàm Rây, xã Bình Sơn, huyện Hòn Đất (tỉnh Kiên Giang) vừa hoàn thành giai đoạn 1. Những kết quả khả quan ban đầu đang tiếp thêm sức cho người dân địa phương tại một trong những huyện nghèo nhất và bị ảnh hưởng nhiều nhất bởi tình trạng lở đê, xâm nhập mặn - có hi vọng về khả năng thích nghi và ứng phó với BĐKH - bài toán nan giải cho Việt Nam hiện nay.

Đẩy lùi nước biển

Bà Lâm Thị Nga, 46 tuổi, đã sống ở Vàm Rây 25 năm. Năm 2006 vỡ đê, nước biển xâm nhập, vườn táo, hồ nuôi cá chêm, tôm của bà chết cả. Bà kể: “Hồi đó, từ tháng 7 đến tháng 10 nước mặn tràn vào thường xuyên, mỗi tháng hai lần“. Nhưng nay thì trước căn nhà nho nhỏ của bà là một con đê mới chắn nước biển, bên ngoài đê còn có một “lá chắn xanh” đầy sức mạnh bảo vệ con đê: khu vực rừng ngập mặn được trồng mới và tái sinh tự nhiên với phương pháp dùng hàng rào chắn sóng và giữ bùn.

“Từ khi có đê và có rừng ngập mặn ngoài đê, nước không vào đất liền. Có cây con giúp phù sa bám trụ, đất không lở nữa. Tôi đã trồng mía được dù thời tiết không còn điều hòa, mát mẻ như ngày xưa. Năm 2010, tôi cũng bán được khoảng 70 tấn mía trên diện tích 1ha, thu về khoảng 71 triệu đồng - Người phụ nữ có dáng người dong dong, làn da đen sạm vì nắng gió mỉm cười chia sẻ - Tôi thấy tốt đó. Rừng giúp trồng cây được vì đê không vỡ”. Thời gian đầu tiên của dự án bắt đầu trồng cây năm 2008, bà thấy “mong manh quá, tưởng trồng không được, làm không xong”. Năm nay, bà đã bắt đầu nuôi ba ao cá có diện tích 5x72m/ao, với nguồn vốn vay bên hội phụ nữ mà không còn sợ sóng biển tràn vào cuốn đi tất cả.

Bà Nga là một trong 14 hộ dân ở ngay bờ biển Tây của Kiên Giang - một tỉnh ven biển thuộc ĐBSCL - đang tham gia mô hình chống xói lở bờ biển bằng phương pháp phục hồi rừng ngập mặn, sử dụng hàng rào chắn sóng và giữ bùn. Đây là một phần trong chương trình dự án có sự hỗ trợ của chính phủ Đức và Úc về kỹ thuật, giúp tìm ra giải pháp cho người dân địa phương thích nghi với BĐKH, đang đe dọa cuộc sống của người dân ĐBSCL nói riêng và Việt Nam nói chung.

Với 205km bờ biển, Kiên Giang là tỉnh có bờ biển dài nhất khu vực ĐBSCL, và cũng đang đối mặt với những nguy cơ lớn do tình trạng lở đê, dẫn tới xâm nhập mặn. Những con đê cứ được xây lên lại bị sóng lòi ra biển, chi phí xây những con đê xi măng hay bê tông vừa quá đắt với khả năng hiện tại của địa phương, vừa không còn là giải pháp duy nhất được quốc tế khuyến cáo do nghi ngờ tính bền vững và thân thiện với môi trường của nó về lâu dài.

Học từ nông dân

Điều đặc biệt ở mô hình Vàm Rầy chính là tính địa phương của nó. Các giải pháp chống BĐKH “nhập khẩu” đều đắt, và có thể không phù hợp với địa hình, địa thế, nền tảng văn hóa đặc trưng của ĐBSCL.

Anh Nguyễn Tấn Phong, cán bộ kỹ thuật của dự án, chịu trách nhiệm triển khai mô hình, cho biết trước đây địa phương đã thử nghiệm nhiều mô hình bảo vệ đê, chống xói lở. “Nhưng chi phí làm đê bằng bê tông có thể lên tới 30 tỉ đồng/km, mà rồi vẫn bị vỡ hằng năm nếu không có rừng bảo vệ - Anh nói - Ba yêu cầu đặt ra cho mô hình mới mà đến nay đều đáp ứng được. Đó là sử dụng nguyên liệu địa phương, sử dụng kiến thức của địa phương, có thể áp dụng ở địa phương và nhân rộng mô hình ra nhiều nơi khác, tức chi phí phải rẻ”.

“Tôi vẫn gọi các bác nông dân là các nhà khoa học chân đất, vì họ mới có kiến thức thực tế tốt hơn cả. Các nhà khoa học như chúng tôi chỉ làm động tác hệ thống hóa các kiến thức chuyên môn thực tế của người nông dân”. Nhóm của anh Phong đã làm việc với những người dân địa phương, thấy cây tràm - vốn có rất nhiều ở địa phương với nhiều tác dụng khác nhau về mặt sinh thái học - có thể dùng đóng cọc, gắn kèm với các mảnh tre và lưới đánh cá giúp giảm sóng, giữ bùn.

Rừng ngập mặn được xem như một nhà máy lọc sinh học, hấp thụ và lưu trữ rất hiệu quả lượng khí cacbon do các hoạt động của con người thải ra, song song với đó lại sinh ra khí oxy giúp bầu không khí trong lành. Hiện khu vực thí nghiệm của dự án ở Vàm Rầy có diện tích 3,36ha, trên chiều dài con đê là 1,5km.

Khả năng chuyển giao

Là một trong những nước bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi BĐKH, Việt Nam đang cố gắng tìm kiếm các mô hình giúp ứng phó, và chuyện ở Vàm Rầy đang được xem là một cách làm đáng suy nghĩ để nhân rộng.

Tiến sĩ Sharon Brown, thuộc ĐH Queensland (Úc), cố vấn trưởng về kỹ thuật cho mô hình, đã ở Kiên Giang ba năm qua, cho biết bà tin tưởng mô hình ở Vàm Rầy có tính ứng dụng cao. “Chúng tôi đang chuẩn bị mở rộng nó sang các khu vực khác ở Việt Nam và các nước thuộc khu vực như Lào, Campuchia, Thái Lan và Indonesia - những nước gặp vấn đề tương tự như ở ĐBSCL. Tất nhiên phải nghiên cứu kỹ trước khi áp dụng cho từng vùng” - tiến sĩ Sharon nói.

(Nguồn: tuoitre.vn)

Thạc sĩ Khoa học quản lý môi trường

Viện nghiên cứu cao cấp của LHQ (UNU-IAS) đang nhận đơn đăng ký trực tuyến cho khóa học Thạc sĩ Khoa học quản lý môi trường chuyên ngành đa dạng sinh học năm 2012.

Hạn chót cho các ứng viên đăng ký nhận hỗ trợ tài chính là 28/2/2012. Hạn nộp đơn là 30/5/2012. Các lớp học sẽ khai giảng vào tháng 9/2012.

Chi tiết:

www.ias.unu.edu/masters.

Chương trình học bổng BDKH George Melendez Wright năm 2012

Mục tiêu của chương trình học bổng là hỗ trợ sinh viên thực hiện các nghiên cứu sáng tạo liên quan đến quản lý tác động của BDKH trong Công viên quốc gia Mỹ, bao gồm cả vấn đề biên giới Tran và so sánh các khu bảo tồn ở Mexico và Canada. Giá trị phần hỗ trợ trong khoảng \$ 5.000 đến \$ 20.000 cho mỗi học bổng phục vụ từng nghiên cứu được thực hiện trong năm 2012-13.

Hạn đăng ký: 18/1/2012

Chi tiết:

http://coenv.washington.edu/students/melendez_wright/

Khóa đào tạo về cơ cấu của Liên hợp Quốc (23/1 – 2/3/2012)

Chi phí: 800 USD

Khóa học cung cấp những kiến thức cần thiết để người tham gia có thể làm việc hiệu quả với các đại diện và nhân viên của Liên hợp Quốc. Khóa học đưa ra một cái nhìn tổng quát về cơ cấu của LHQ cũng như hệ thống lịch sử, chính trị và nghiên cứu để xem xét các vấn đề hiện tại có liên quan đến LHQ. Sau khóa học, học viên sẽ sự hiểu biết hoàn chỉnh về sự phát triển và quy trình làm việc của LHQ và các cơ quan chính trực thuộc.

Hạn đăng ký: 16/1/2012

Chi tiết

<http://www.unitar.org/event/introduction-united-nations-system>

Khóa đào tạo về ngoại giao trong BĐKH (13/2 – 6/4/2012)

Chi phí: 800 USD

BĐKH là một trong những vấn đề gây tranh cãi nhiều nhất của TK 21 và đang trở thành một vấn đề trọng tâm trong các cuộc đàm phán đa phương. Khóa học này sẽ cung cấp cho học viên những kỹ năng cần thiết để có thể tham gia hiệu quả vào đàm phán quốc tế, các vấn đề thuộc lĩnh vực công và quan hệ ngoại giao có liên quan đến BĐKH.

Hạn đăng ký: 6/2/2012

Chi tiết

<http://www.unitar.org/event/climate-change-diplomacy>

Hội nghị đa phương và ngoại giao (20/2 – 16/3/2012)

Chi phí: 600 USD

Khóa học hướng tới các quan chức chính phủ và cán bộ của các tổ chức quốc tế và tổ chức phi chính phủ tham gia các hội nghị đa phương. Khóa học sẽ cung cấp cho học viên những kỹ năng cần thiết và những công cụ chiến lược để đẩy mạnh vai trò đại biểu tại các hội nghị tham gia.

Hạn đăng ký: 13/2/2012

Chi tiết

<http://www.unitar.org/event/multilateral-conferences-and-diplomacy>

Ngoại giao xanh (2/4 – 11/5/2012)

Chi phí: 800 USD

Khóa học sẽ đề cập đến các thách thức và cơ hội khi đưa các vấn đề môi trường lên thành chủ đề chính của quan hệ ngoại giao đa phương. Cụ thể, khóa học sẽ xem xét và đánh giá yếu tố môi trường trong các cuộc đàm phán đa phương và các chính sách liên quan đến nhân quyền và nhân đạo, an ninh và hòa bình, thương mại và đầu tư, phục hồi kinh tế toàn cầu và hợp tác phát triển.

Hạn đăng ký: 27/3/2012

Chi tiết

<http://www.unitar.org/event/green-diplomacy-0>

Góp ý xin gửi về:

Trung tâm Phát triển Nông thôn Bền vững (SRD)

Địa chỉ: Số 56, ngách 19/9, Kim Đồng, Hà Nội * ĐT: 043 9436676/78 * Fax: 043 9436449

Email: chi@srd.org.vn / info@srd.org.vn